

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 iulie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavrilă Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Condrea Eduard Ararat, născut la 08 iunie 1988, originar și domiciliat în s.Costești, r-nul Ialoveni, cu viză de reședință în or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 10, ap.2.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 20.05.2015 - 23.10.2015,
2. Instanța de apel: 13.11.2015 - 10.03.2016,
3. Instanța de recurs: 17.06.2016 - 20.07.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 23 octombrie 2015, Condrea Eduard a fost condamnat în baza art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art.208 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, încasîndu-se de la Condrea Eduard în beneficiul lui Slimovschi Mihail prejudiciul material în sumă de 1100 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței instanța a constatat că Condrea Eduard, în noaptea de 14 -15 martie 2015, ora 01.00, aflîndu-se în or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 2, în regiunea unde sînt amplasate garaje, avînd scopul realizării intenției sale infracționale, îndreptate spre comiterea răpirii mijlocului de transport, prin forțarea ușii, a pătruns în interiorul garajului, unde observînd automobilul de model „VAZ 21011”, cu nr/î IL AN 536, a pătruns în automobil și, profitînd de faptul că cheile unității de transport erau în aprindere, a răpit autovehiculul, deplasîndu-se în mun.Chișinău. Ulterior, observînd echipajul de poliție, a abandonat unitatea de transport în cauză, fapt prin ce i-a cauzat proprietarului unității de transport Slimovschi Mihail o pagubă materială considerabilă în sumă de 6000 lei.

Tot el, Condrea Eduard, la 14-15 martie 2015, ora 01.00, avînd scopul atragerii minorului la activitatea criminală, acționînd prin intenție unică, știind cu certitudine că Brăguța Ana-Maria, a.n.14.01.2002, nu a împlinit vîrsta de 18 ani și este minoră, prin instigare, a impus-o să stea la pîndă, iar el a pătruns în interiorul unui garaj situat în or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 2, de unde a răpit mijlocul de transport de model „VAZ 21011”, cu nr/î IL AN 536, ce-i aparține lui Slimovschi Mihail, cu care s-au deplasat în mun.Chișinău, automobilul respectiv ulterior fiind abandonat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în baza art.208 alin.(1) Cod penal, deoarece nu a comis infracțiunea imputată, iar în baza art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal, să fie încetat procesul penal, pe motivul împăcării părților, invocând că nu a fost efectuată confruntarea între dînsul și martorul A.Brăguță; - organul de urmărire penală a falsificat declarațiile acestui martor; - acuzarea nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze vinovăția lui în atragerea minorei la comiterea infracțiunii; - a fost încheiat un acord de împăcare cu partea vătămată M.Slimovschi, care nu are nici o pretenție față de el; - instanța nu a luat în considerație că dînsul și-a recunoscut vina în răpirea automobilului, s-a căit sincer și benevol s-a predat organelor de poliție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, a fost admis apelul inculpatului E.Condrea, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost încetat procesul penal în baza art.208 alin.(1) Cod penal, în legătură cu existența unor circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală. E.Condrea s-a considerat condamnat în baza art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal la 3 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a menționat că în speță nu au fost aduse probe concludente care ar indica incontestabil la comiterea infracțiunii prevăzute de art.208 alin.(1) Cod penal de către inculpat, iar probele administrate pun la îndoială faptul că acesta a atras minoră A.Brăguță la activitatea criminală sau că ar fi instigat-o la savârșirea infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a menționat că, inculpatul nu a avut posibilitatea de a acorda întrebări martorului minor nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul primei instanțe, deoarece potrivit orientării Inspectoratului de Poliție Ialoveni, se confirmă faptul că, martora minoră A.Brăguță a abandonat domiciliu și se află în căutare. Astfel, acuzarea nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma învinuirea imputată inculpatului, iar declarațiile martorului minor, nu pot fi puse la baza condamnării inculpatului, deoarece nu se confirmă prin careva probe pertinente și concludente, iar inculpatul neagă acest fapt, indicînd că minorei despre răpirea mijlocului de transport i-a spus pe drum, deja după ce el a răpit automobilul, moment în care aceasta se afla la 1-2 km de la garaj, declarații care nu au fost dezbătute de partea acuzării.

Din aceste considerente, instanța a conchis de a înceta procesul penal în privința lui E.Condrea, potrivit art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului.

La fel, instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui E.Condrea în răpirea automobilului, fiind bazate pe declarațiile părți vătămate, date atît la urmărirea penală, cît și în cadrul cercetării judecătorești, care coroborează cu materialele cauzei, just încadrînd acțiunile acestuia în baza art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal.

De asemenea, instanța a menționat că la materialele cauzei nu există nici un acord privind împăcarea părților, iar prejudiciul material cauzat prin infracțiune nu a fost reparat de către inculpat, fapt ce denotă netemeinicia argumentului inculpatului privind împăcarea cu partea vătămată.

Totodată, instanța de apel a conchis că, verificînd legalitatea individualizării pedepsei penale stabilite în privința inculpatului E.Condrea în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal, prima instanță corect a individualizat-o și, prin urmare, a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75-77 Cod penal, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de

influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, de condițiile de viață ale familiei lui, precum și de faptul că acesta anterior de nenumărate ori a fost judecat, astfel just a considerat că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin aplicarea pedepsei închisorii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea încetării procesului penal pe art.208 alin.(1) Cod penal, cu menținerea sentinței în această parte, pe motiv că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului E.Condrea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.208 alin.(1) Cod penal, iar martorul minor A.Brăguța nu a fost audiat din motivul imposibilității de a-i asigura prezența acesteia, dînsa fiind dată în căutare.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că acest temei nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept.

Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de inculpat, precum și se vede că hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Din conținutul recursului rezultă că, procurorul nu este de acord cu noua apreciere dată de către instanța de apel probelor administrate și cercetate pe parcursul ședințelor de judecată, în baza cărora instanța a pronunțat hotărîrea de încetare a procesului penal în baza art.208 alin.(1) Cod penal.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, conform art.27 și 414 alin. (2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și a circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel. Ultima poate da o nouă apreciere probelor din dosar astfel că, în cazul lui E.Condrea, aplicarea acestei proceduri este în limita legii de procedură penală.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie survine din prevederile art.427 Cod de procedură penală, care prin temeiurile descrise se referă numai la probleme de drept.

Deci, după cum s-a menționat, instanța de apel era în drept să facă o nouă apreciere a probelor administrate de prima instanță și, în opinia instanței de recurs, concluziile trase de instanța de apel în această latură, nu au temei de a fi puse la îndoială.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel, rejudecînd cauza în fapt și în drept, a audiat suplimentar inculpatul E.Condrea, partea vătămată M.Slimovschi, a cercetat declarațiile martorului A.Brăguța date în cadrul urmăririi penale, a cercetat actele cauzei și întemeiat a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal în baza art.208 alin.(1) Cod penal, în legătura cu existența unor circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Colegiul penal menționează că instanța de apel în motivarea soluției adoptate corect a constatat că acuzarea nu a administrat și nu a prezentat probe concludente și pertinente, care ar fi demonstrat vinovăția inculpatului E.Condrea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.208 alin.(1) Cod penal. Temeiul invocat de acuzare, precum că învinuirea nu a fost bazată doar pe declarațiile martorului minor A.Brăguță, dar și pe declarațiile inculpatului și a părții vătămate, nu poate fi luat în considerație, deoarece din declarațiile părții vătămate nu rezultă că inculpatul a instigat-o pe A.Brăguță la comiterea infracțiunii, iar inculpatul atît în cadrul urmăririi penale, cît și în instanțele de judecată a negat faptul că aceasta a fost instigată de el la comiterea răpirii automobilului, indicînd că minora se afla la o distanță de 1-2 km de la locul comiterii faptei și doar după ce a răpit automobilul, a luat-o pe aceasta și deplasîndu-se spre mun.Chișinău, i-a spus despre cele săvîrșite (f.d.200-201, 204 v.1, f.d.5 v.2.). Astfel, declarațiile sus menționate nu indică asupra faptului că E.Condrea a atras-o pe A.Brăguță la activitate criminală sau că ar fi instigat-o la săvîrșirea infracțiunii.

Instanța just a conchis că, potrivit probelor sus-menționate se constată doar faptul răpirii automobilului lui M.Slimovschi de către E.Condrea, dar nu și faptul că inculpatul ar fi instigat minora A.Brăguță la săvîrșirea infracțiunii, iar în cazul în care inculpatul a negat că s-ar fi înțeles cu minora din timp să sustragă mijlocul de transport, organul de urmărire penală urma să verifice și să demonstreze prin probe incontestabile vinovăția acestuia.

Colegiul penal consideră neîntemeiat temeiul invocat de recurent, precum că declarațiile martorului A.Brăguță urmau a fi reținute în confirmarea vinovăției inculpatului, deoarece acuzarea a fost în imposibilitate absolută, conform prevederilor art.371 Cod de procedură penală, să asigure prezența martorului pentru a fi audiat în instanța de judecată.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art.371 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale, poate avea loc la cererea părților în cazul în care martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuit, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110 Cod de procedură penală.

Mai mult, potrivit art.113 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, în cazul în care există divergențe între declarațiile persoanelor audiate în aceeași cauză, se procedează la confruntarea acestor persoane, inclusiv cu cele ale căror declarații sînt defavorabile bănuitului, învinuitului, dacă este necesar, pentru aflarea adevărului și înlăturarea divergențelor și persoanele confruntate se audiază privitor la relațiile dintre ele, la faptele și circumstanțele în privința cărora declarațiile depuse anterior se contrazic. După audiere, persoanele confruntate pot să-și pună reciproc întrebări și răspund la întrebările persoanei care efectuează acțiunea procesuală. Însă, reieșind din materialele cauzei, nu rezultă că la urmărirea penală a fost efectuată confruntarea între inculpat și martorul minor A.Brăguță, sau că martorul a fost audiat în conformitate cu art.109-110 Cod de procedură penală.

În aceste împrejurări, Colegiul menționează că inculpatul a fost lipsit de posibilitatea de a acorda întrebări martorului minor atît în cadrul urmăririi penale, în prima instanță, cît și în instanța de apel. În acest context se reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Birutis și alții vs Lituania, din 28 martie 2002, nr.29*), nici o condamnare nu se poate baza numai sau într-o măsură considerabilă pe declarațiile martorului pe care învinuitul, inculpatul nu a putut să îl confrunte din cauza absenței sau a anonimatului martorului.

Astfel, instanța de apel just a reținut că probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanțelor judecătorești, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției lui E.Condrea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.208 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal constată că, instanța de apel corect a conchis că învinuirea adusă lui E.Condrea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.208 alin.(1) Cod penal, nu este bazată pe probe directe, pertinente și concludente, care ar confirma incontestabil vinovăția acestuia în cele imputate, iar sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpa tului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, din care considerente invocarea în recursul procurorului a faptului că instanța a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu are suport legal.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivel Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, în cauză penală în privința lui Condrea Eduard, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu